

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 21. 9. 2017

Číslo: Ročník 27 (2017), Číslo 3

Sekce: Okénko

Název článku: Studijní cesta po rakouských knihovnách

Autor: Markéta Pituchová

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20170327>

Studijní cesta po rakouských knihovnách

Markéta Pituchová

Letos v květnu jsem se zúčastnila studijní cesty po rakouských knihovnách, kterou pořádalo Sdružení knihoven ČR a Rakouské kulturní fórum v Praze. Během tří dnů jsem společně s ostatními kolegyněmi a kolegy měla možnost vidět sedm knihoven.

Linec

První zastávkou byla **Městská knihovna v Linci**, hlavním městě Horního Rakouska. Knihovna sídlí v moderní, 60 metrů vysoké budově, je zde i vzdělávací centrum pro veřejnost a místní rádio a televize. Knihovna nemá záměrně žádný sklad, knihy jsou buď ve volném výběru, nebo u čtenářů.

V Linci jsme navštívili také badatelskou **knihovnu Institutu Adalberta Stiftera**, významného rakouského spisovatele 19. století a rodáka ze šumavského městečka Horní Planá. Institut se nachází v domě Adalberta Stiftera, součástí je i literární muzeum a knihovna, která je zaměřena na literaturu a jazyk hornorakouského regionu.

Kremže

Druhý den pokračovala cesta dolů po proudu Dunaje, malebnou krajinou s vinicemi a starými hrady na vysokých strmých stráních. První zastávkou bylo dolnorakouské město Krems, česky Kremže, kde jsme navštívili **městskou knihovnu**, která sídlí v bývalém gotickém klášteře. Tvůrcům rekonstrukce se podařilo spojit starobylé prostory s moderním interiérem a zařízením. V knihovně pracují dvě knihovnice a dva studenti knihovnictví, kteří zde absolvují tříletou praxi.

V Kremži jsme si ještě prohlédli **knihovnu Dunajské univerzity** pro postgraduální studium. Průměrný věk studentů je 40 let, pocházejí z 90 zemí, proto převažuje výuka v angličtině. Univerzita sídlí v budově bývalé tabákové továrny, ale univerzitní knihovna je v moderní prosklené, nově přistavěné budově, kde jsou příjemná teplota a čerstvý vzduch zajišťovány vzduchovým cirkulačním systémem, nikoli klimatizací. Vyučuje se často o víkendech a v létě, je zde zřízena i univerzitní školka. Knihovna je financována převážně ze školného studentů. Pracuje zde osm zaměstnanců, ale zejména ve službách ve studovně v pozdních hodinách vypomáhají studenti.

Vídeň

Druhý den odpoledne jsme autobusem putovali ještě 70 kilometrů na východ do hlavního města Vídně, kde jsme si stačili v podvečer prohlédnout **knihovnu katedry slavistiky Vídeňské univerzity**. Knihovna je součástí univerzitního kampusu v prostoru bývalé všeobecné nemocnice. Její prostory jsou sice malé, ale byla zřízena spolu s katedrou slavistiky už v roce 1848 a jako jedna z posledních knihoven ještě stále využívá klasické katalogizační lístky. Zajímavé je, že na katedře slavistiky ve Vídni se studuje i bohemistika, a to už od roku 1775, tedy o 18 let dříve než v Praze. V současnosti studuje bohemistiku asi 150 studentů.

Třetí den jsme navštívili vídeňskou **městskou knihovnu**, která je postavena přímo nad stanicí metra v centru města. Budova knihovny je projektována jako loď, nad níž je vysoké pyramidové schodiště; stavba symbolizuje knihovnu jako loď s majákem v moři velkoměsta. Do knihovny mohou čtenáři přijet přímo po eskalátorech ze stanice metra. Děti do osmnácti let mají registraci zdarma, ale bestsellery se půjčují za poplatek 2,30 eura, protože je o ně stále zájem. Služeb knihovny využívá mnoho přistěhovalců, kteří musejí absolvovat zkoušku z němčiny. Knihovna se také snaží získat beletrii v syrštině nebo i v čečenštině.

Poslední zastávkou studijní cesty byla **Národní knihovna ve Vídni**. V moderní části Národní knihovny byly v roce

1992 otevřeny nové studovny a bylo dostavěno čtyřposchoďové suterénní skladiště pro 4 miliony svazků. Je zde 5 obrovských čítáren, kde je absolutní klid na studium; dokumenty se půjčují pouze prezenčně. K přepravě dokumentů se používají automatizované vozíky na kolejnicích. Součástí historické části Národní knihovny je barokní císařská knihovna, kterou nechal vybudovat císař Karel VI. Její součástí je patnáctitisícová sbírka knih prince Evžena Savojského. Celá sbírka knihovny, která čítá 200 tisíc knih, je zdigitalizována. Při digitalizaci byly u některých 300 let starých tisků objeveny ještě nerozřezané listy.

Třídenní studijní cesta měla velmi nabitý program, stihli jsme si projít několik knihoven různého typu celkem ve třech městech. Zaujala mě disciplinovanost čtenářů, dodržování klidových zón ve studovnách a čítárnách a výpomoc studentů nejen v univerzitních, ale i v městských knihovnách. V souladu s moderním trendem je v městských knihovnách většina fondu vystavena ve volném výběru a knih ve skladu je minimum. Tento trend je patrný i v českých knihovnách.

Kontakt na autorku: marketa.pituchova@svkhk.cz

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz